

«Утверждаю»
Директор РГКП «Национальный
центр тестирования» МНВО РК
Р. Емелбаев
2023 г.

**4-синип окуғучилириниң оттура билимини
тәшкилләшни баһалашта комплекс синақтин өткүзүш үчүн
«Уйғур тили» пәнидин тест спецификацияси
(2023-жили пайдилиниш үчүн)**

Синақ мәхсити: башланғуч билимниң Дөләтлик мәжбурий стандарт тәләплиригә мувапик «Уйғур тили» пәнидин 4-синип окуғучилириниң утуқлири дәрижисини баһалаш.

Синақ вәзиписи: окуғучиларниң билим сәвийиси, маһарити вә қабилитини ениқлаш

Синақ мәзмуни

Синақ мәзмуни «Уйғур тили» пәни бойичә оқуш программисиға мувапик.

№	Бөләк	№	Мавзу
01	Фонетика	01	Тавуш, һәрип, алфавит
02	Орфография	02	Тавушларниң түрлири. Созуқ тавушлар Үзүк тавушлар. Жараңлик вә жараңсиз үзүк тавушлар Боғум. Боғумниң түрлири
03	Лексика	03	Мәнадаш сөзләр. Аһаңдаш сөзләр. Зит сөзләр.
04	Морфемика	04	Сөз вә униң тәркиви. Томур вә қошумчә
05	Морфология	05	Исим. Исимларниң түрлирини пәрикләш. Исимларниң егилик қошумчилири үч шәхстә, бирлик һәм көплүк санда қоллинилиши. Исимниң 1, 2, 3- шәхстики қошумчилири. Егилик қошумчилири уланған исимлардики тавушларниң өзгириши. Көплүк түрдики исимниң шәхс қошумчилири билән түрлиниши. Исимларниң келишләр билән түрлиниши. Морфологиялик тәһлил
		06	Сүпәт. Түп вә ясалма сүпәтләр. Ясалма сүпәтләрниң ясилиши
		07	Пеил. Аддий вә қошма пеиллар. Пеилларниң шәхс қошумчилири билән түрлиниши. Пеилларниң келидиған заман қошумчилири билән түрлиниши. Пеил заманлири. Морфологиялик тәһлил
		08	Сан. Санақ вә дәрижә санлар. Морфологиялик тәһлил
		09	Алмаш. Кишилиқ алмашлар. Кишилиқ алмашларниң 1, 2, 3- шәхстә келиши. Кишилиқ алмашларниң түрлиниши. Морфологиялик тәһлил
06	Синтаксис	10	Жүмлә. Жүмлиниң түрлири. Жүмлиниң баш вә әгәшмә эзалири. Жүмлигә синтаксислик тәһлил килиш
07	Контекст	11	Мәтин бойичә берилгән тест тапшуруқлири

Нәширләр мәзмуниниң характеристикиси

Фонетика: тавуш вә һәрип, созуқ вә үзүк тавушлар, келин вә инчикә созуқ тавушлар, алфавит, жараңлик вә жараңсиз үзүк тавушлар;

Боғум, боғумниң түрлири;

Сөз вә униң тәркиви. Томур вә қошумчә;

Көп мәналик сөзләр: мәнадаш сөзләр (синонимлар); мәнаси жәһәттин қариму-қарши сөзләр (антонимлар); аһаңдаш сөзләр (омонимлар);

Морфология: сөз түркүмлири тоғрилиқ чүшәнчә: исим, алмаш, сүпәт, сан, пеил;

Синтаксис: жўмлэ, жўмлиниң түрлири, жўмлиниң ахиридики тиниш бэлгүлири, сөзлэрниң жўмлидики бағлиниши, егэ, хэвэр, толуктурғучи, ениқлиғучи, һалэт, жўмлиниң синтаксислик тәһлили;

Синақ тапшуруқлириниң шәкли:

Бир тоғра җавапни таллап елиш арқилиқ йеппик шәкилдики синақ тапшуруқлири

Синақ тапшуруқлириниң сани:

Бир нусхида 15 синақ тапшуруғи: бир тоғра җавапни таллап елиш билэн 10 синақ тапшуруғи, бир мәтингэ бир тоғра җавави билэн 5 синақ тапшуруғи берилиду.

Синақ тапшуруқлири үч дәрижидә тәклип қилиниду: асасий – 50%, оттура – 30%, жуқури– 20%.

Бир вәзипиниң орунлиниш вақти

Бир тапшуруқниң орунлиниш вақти – 1,5 – 2 минуты..

Йәккә вәзипини вә толук синақни баһалаш:

Таллап елинған бир тоғра җавап үчүн – 1 балл, натоғра орунланған тапшуруққа – 0 балл. Барлиғи – 15 балл.

Мәнмәтин тапшурмиси бойичә тоғра бәлгүләнгән бир синақ тапшуруғиға – 1 балл, натоғра бәлгүләнгән тапшуруққа – 0 балл. Жәми – 5 балл.

Барлиқ синақ тапшуруқлири бойичә әң жуқарқи балл – 15.

